
SERİ   B

CİLT   36

SAYI   4

1986

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

ORMAN FAKÜLTESİ
DERGİSİ

BAZI DENİZAŞIRI AĞAÇ TÜRLERİNİN KULLANIM YERLERİ

**Prof. Dr. Yener GÖKER¹
Doç. Dr. Ahmet KURTOĞLU¹**

K i s a Ö z e t

Denizaşırı ağaç türlerinin ithaline ülkemizde son yıllarda izin verilmiş olup, her geçen gündে ithalat artmaktadır. İthal edilen ağaç türlerini genellikle Adi Duglas/Douglas fir, Hemlock, Amerikan Lâdini/Spruce, Radiata çamı/Şiliçamı, gibi ibreler ile Okoumè, Sipo, Sapelli Tiema, Lauan, Meranti, Iroko gibi yapraklı ağaç türleri oluşturmaktadır. İthal denizaşırı ağaç türleri genellikle mobilya, kaplama ve doğrama endüstrisinde kullanılmasına rağmen, bilinçli veya bilinçsiz şekilde diğer kullanım amaçları içinde değerlendirilmektedir. Bu çalışmada özellikle ticareti yapılan denizaşırı ağaç türlerinin bina içinde ve dışındaki kullanım yerleri hakkında bilgi verilmektedir.

1. GİRİŞ

Son yıllarda denizaşırı ülkelerden ithal edilen ağaç türlerinin kullanım oranı artmış bulunmaktadır. Ağaç malzeme ithalatında Denizaşırı ülke denilince yalnız Afrika, Güneydoğu Asya ve Güney Amerika'nın tropik ülkelerini kapsamamakta, A.B.D. ve Kanada gibi kuzey Amerika ülkelerini de içine almaktadır.

Denizaşırı ülke ağaç türleri, bazı Avrupa ülkelerince yakın bir sürede ithal edilip işlenmekte ve çeşitli kullanım amaçları için tüketilmektedir. Tropik odunlarının ithalatının başlangıcından 2. Dünya Savaşı sonlarına kadar bu odun türleri genellikle Batı Afrika ülkelerinden kaplama ve kontrplak endüstrisinde kullanılmak üzere tomruk halinde ithal edilmektedir. İkinci Dünya savaşından sonra ise Tropik odunlar bazı uzak doğu ülkelerin (Taiwan, Malezya, Singapur) den kereste, kaplama levha, profil tahtası, kaplanmış ve yüzey işlemi görmüş kontrplak ve mobilya elemanı olarak ithal edilmektedir. Bazı ağaç türlerinin tomruk halinde ihracatı iş sahibi açmak amacıyla bazı ülkelerce yasaklanmış bulunmaktadır. Bu nedenle bazı büyük ağaç işleyen firmalarca bu ülkelerde yerli firmalar ile ortaklıklar kurmuşlardır.

¹ İ.O. Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyeleri, Bahçeköy - İstanbul.

Tropik ülkelerden ithal edilen Denizasıri Ülke ağaç türleri genel olarak yerli ağaç türlerinde olduğu gibi yapraklı ve ibreli olarak ayırt edilebilmektedir. Bununla birlikte yerli ve ithal ağaç türleri arasında bazı farklılıklarda görülmektedir.

Piyasada bulunan tropik odunların gövde formları genellikle yerli ağaç türlerine göre daha düzgündür. Çaplar daha kalın, enine kesitte yıllık halkaların tanınması kolayca mümkün olamamaktadır. KRAMER (1986)'in belirlemelerine göre Orta ve Güney Brezilya'da belirgin mevsimler olmasına rağmen 177 ağaç türinden 107'sinde (% 60) belirgin yıllık halkalar, 51 türde (% 29) zor tanınan yıllık halkalar, 19 türde ise (% 11) hiç belirlenemeyen yıllık halkalar saptanmıştır. Ayrıca Amazon bölgesindeki sürekli rutubetli yağmur ormanlarında araştırılan 60 ağaç türünden 21'inde (% 35) belirgin, 13'ünde (% 22) zor tanınan, 26 türde (% 43) hiç belirlenemeyen yıllık halkalar saptanmıştır.

Tropik ağaç türleri anatomik yapılarındaki farklılıklar nedeniyle yerli ağaç türlerinden kolayca ayırt edilebilmektedir.

Tropik ağaç türlerinde rengin önemide büyük olup her türün kendine has bir rengi ve renk varyasyonları bulunmaktadır. Aynı ağaç türü odununun rengine farklı yetişme muhiti, ışık ve diğer hava koşullarının etkisiyle farklılıklar görülmektedir. Denizasıri ülke odunlarının çoğu yerli odun türlerine göre daha koyu renklidir. Güzel renkleri nedeniyle bu ağaç türleri daha çok özellikle mobilya ve iç mimaride kullanım yeri bulmaktadır.

Denizasıri ağaç türleri renk bakımından beyaz, sarı, kahverengi ve değişik renkli olarak gruplandırılabilirler.

1 — Beyaz Gruba Giren Denizasıri Ağaç Türleri :

Beyazımı :

ASH (<i>Fraxinus excelsior</i>);	BIRCH (<i>Betula spp.</i>),
LIME (<i>Tilia spp.</i>),	CANADIAN SPRUCE (<i>Picea glauca</i>),
ŞEKER AKÇAAĞACI (<i>Acer sakkarum</i>),	SYCAMORE (<i>Acer pseudoplatanus</i>).
WHITE WOOD (<i>Picea abies</i>),	

Sarıımı :

ABACHI (<i>Triplochiton scleroxylon</i>)	CELTIS (<i>Celtis spp.</i>),
JELUTONG (<i>Dyrera costulata</i>),	LIMBA (<i>Terminalia superba</i>),
RAMIN (<i>Gonostylus bancanus</i>),	YELLOW MERANTI (<i>Shorea fugultiana</i>).

2 — Sarı Renkli Gruba Giren Denizasıri Ağaç Türleri :

Bronz - Sarıımı Kahverengi :

AFRICAN WALNUT (<i>Lovoa trichilioides</i>),
--

2.4. Parke ve Taban Döşemesi Olarak Kullanılan Denizasırı Ağaç Türleri :

Aşınma ve sürtünmeye karşı direncin esas olduğu parke odununda genellikle afrika'dan ithal edilen ağaç türleri kullanılmaktadır. Bu amaçla :

Afrika Ülkelerinden :

AFRORMOSIA (<i>Pericopsis elata</i>),	AZOBE/BONGOSSI (<i>Lophira alata</i>),
BANGA - WANGA (<i>Amplygonocarpus obtusangulus</i>),	BUBINGA (<i>Goibourtia tessmannii</i>),
BILINGA (<i>Nouclea trillesii</i>),	IROKO/KAMBALA (<i>Chlorophora excelsa</i>),
DUSSIE/AFZELİA (<i>Afzelia africana</i>),	MOVINGUI (<i>Distemanthus benthamianus</i>),
IZOMBE (<i>Testulea gabonensis</i>),	MUNINGA (<i>Pterocarpus angolensis</i>),
MANZONI (<i>Mansoni altissima</i>),	MUSINE (<i>Croton spp.</i>),
MUHUHU (<i>Brachylaena huchinsii</i>),	PINK IVORY (<i>Rhamnus zeyheri</i>),
MECRUSSE (<i>Androstacis johnsonii</i>),	WENGE (<i>Millettia laurentii</i>),
OHIA (<i>Celtis spp.</i>),	NIANGON (<i>Tarrietia utilis</i>),
TAMBOOTIE (<i>Spirostachis africana</i>),	
OVENGKOL (<i>Goibourtia ehie</i>),	
TALİ/MISSANDE (<i>Erythrophleum guineense</i>).	

Asya Ülkelerinden :

RED BALAU (<i>Shorea laevifolia</i>),	KEMPAS (<i>Koompassia malaeensis</i>),
MENKULANG (<i>Heritiera simplicifolia</i>),	WHITE MERANTI (<i>Shorea brackeolata</i>),
YELLOW MERANTI (<i>Shorea fugultiana</i>),	MERAWAN (<i>Hopea spp.</i>),
MERBAU (<i>Intsia palembanica</i>),	MERSAWA (<i>Anisoptera spp.</i>),
PADOUK (<i>Pterocarpus spp.</i>),	WHITE SEREYA (<i>Shorea smithiana</i>),
TIG (<i>Tectona grandis</i>),	YANG/APITONG (<i>Dipterocarpus alatus</i>),
JARRAH (<i>Eucalyptus marginata</i>),	

Amerika Ülkelerinden :

COIGUE (<i>Nothafagus dombeyi</i>),	PARARA PINE (<i>Araucaria angustifolia</i>),
RAULI (<i>Nothafagus procera</i>),	GUAPINOL (<i>Hymnea courbaril</i>),
BEYAZ MEŞELELER (<i>Quercus spp.</i>),	

2.5. Yapı ve Konstruksiyon Odunu Olarak Kullanılan Denizasırı Ağaç Türleri :

Ağaç malzemenin şeklini değiştirmesinin en önemli özellik olduğu bu kullanım amacı için ise :

Sarımsı Kahverenkli :

IDIGBO (Terminelia ivorensis), MUHUHU (Brachylena hutchinsii).

Sarı - Portakal Sarısı :

OPEPE (Nauclea diderichii).

3 — Kahverengi Gruba Giren Denizasıri Ağacı Türleri :*Açık Kahverenkli :*

ABURA (Mitragyna ciliata),
AGBA (Gossweilerodendron balsamiferum),
ELM (Ulmus spp.),
TIK (Tectona grandis),

WESTERN WHITE PINE
(Pinus monticola),

AFRORMOSIA (Pericopsis elata),
BEECH (Fagus spp.),

AKMEŞELER (Quercus spp.),
EASTERN WHITE PINE (Pinus strobus),
WESTERN HEMLOCK (Tsuga heterophylla).

Pembemsi Kahverenkli :

KIRMIZI MEŞELER (Quercus spp.),
DOUGLAS FIR (Pseudotsuga menziesii),
REDWOOD (Pinus silvestris),

VİROLA (Virola spp.),
PITCH PINE (Pinus palustris).

Altın Sarısı Kahverenkli :

FREIJO (Cordia goeldiana),

SEPETİR (Sindora spp.),

Altın Sarısı Kahverenkli :

ALERCE (Fitzroya spp.),
AFZELİA (Afzelia africana),
CEDRELLA (Cedrela spp.),
DANTA (Nesogordonia papaverifera),
HAKİKİ AMERİKAN MAUNU (Swietenia spp.),
AFRIKA MAUNU (Khaya spp.),
NIANGON (Tarrietia utilis),
SAPELLİ (Entandrophragma cylindricum),
RODEZYA TIK (Baikiaea plurijuga),

AVRUPA CEVİZİ (Juglans regia),
APITONG (Dipterocarpus spp.),
CHERRY (Prunus avium),
GUERA (Guere'a spp.),

KAPUR (Dryobalanops spp.),
MENKULANG (Heritiera spp.),
PLANE (Platanus spp.),
SİPO (Entadrophragma utile),
MISSANDE (Erythrophleum spp.).

Koyu Kırmızı :

JARRAH (Eucalyptus marginata),
HEAVY WHITE SERAYA (Parashorea parvifolia),
PADOUK (Pterocarpus spp.),

DARKRED MERANTİ (Shorea pauciflora),
RED LAUAN (Shorea negrosensis).

Orta ve Koyu Kırmızı Kahverengi :

KAPRİ (Eucalyptus diversicolor), MERBAU (Intsia palembanica).

Açık kırmızı olanlar :

MAKORE (Tieghemella heckelii), LIGHT RED MERANTI (Shorea spp.),
LIGHTRED SERAYA (Shorea smithiana), WHITE LAUAN (Pentacme conorta).

Koyu kahverengi olanlar :

AZODE (Lophira elata), IMBUIA (Phoebe porosa),
IROKO (Chlorophora excelsa), MUNINGA (Pterocarpus angolensis).

Morumsu kahverengi olanlar :

AFRİKA PADOUK (Pterocarpus soyauxii), AMERİKA CEVİZİ (Juglans nigra),
KOSİPO (Entandrophragma condolei),

4 — Değişik Renkli Denizasıri Ağaç Türleri :

Koyu siyah ve bazen koyu gri :

ABANOZ (Diospyros spp.)

Sarımsı ve koyu grimsi kahverengi bazen morumsu tonda :

MANSONIA (Mansonia altissima)

Morumsu kahverengi ve gayrimuntazam siyah şeritli :

ROSEWOOD (Dalbergia spp.)

Açık pembe ile koyu kırmızı kahverengi :

ANDIROBA (Carapa quianensis)

Açık pembe ile kırmızımsı kahverenginde :

NYATOH (Palaquium spp.)

Açık pembe ile çukulata kahverenginde :

WESTERN RED CEDAR (Thuja pilicata)

Portakal rengi ile koyu kahverenginde :

YEW (Taxus baccata)

Kahverengi ile parlak kırmızı koyu şeritli :

PARANA PINE (Araucaria angustifolia)

Zeytin yeşili :

GREENHEART (Ocotea rodiae)

Denizasıri ağaç türlerini özgül ağırlıklarına göre gruplandırmak gereklidir ise 0,40 gr/cm³ den az, 0,40 - 0,90 gr/cm³ ve 0,90 gr/cm³ den fazla olanlar olarak gruplandırabiliriz.

0,40 gr/cm³ den az özgül ağırlığa sahip olan bazı denizaşırı ağaç türleri :

ABACHI (Triplochiton scleroxylon),	ALERCE (Fitzroya cupressoides)
ALSTONIA (Alstonia congensis),	ASACU (Hura crepitans),
BALSA (Ochroma lagopus),	BATAI (Albitzia falcataria),
BOMBAX (Bombax ceiba),	CEİBE (Ceiba pendranda),
ERIMADO (Schwartzia nitens),	JELUTONG (Dyera costulata),
MARUPA (Simarubaglauka),	MUSANGA (Musanga smithii),
SEKOYA (Sequoia sempervirens),	SUGI (Riptomeria japonica) gibi.

0,40 gr/cm³ den yüksek özgül ağırlığa sahip bazı denizaşırı ağaç türleri :

AFINA (Stromosia glaucescens),	BILINGA (Nauclea trillesii),
BONGOSSI (Lophira alata),	ABANOZ (Diospyros ebenum),
ENG (Dipterocarpus turberculatus),	GREENHEART (Ocotea rodiei),
GIAM (Hopea nutans),	EYONG (Eribroma oblonga),
IDEWA (Haplomosia monophylla),	IPE (Tabebuia serratifolia),
MECRUSSE (Androstachys johnsonii),	OKAN (Cyclodiskus gabunensis),
OLON - VOGA (Fagara spp.),	OZOUGA (Saccoglatis gabonensis),
PELESENK (Guayacum officinale),	SAL (Shorea robusta),
TAMBOOTIE (Spirostachys africana),	gibi.

Yukarıda genel bazı özelliklerine kısaca değinilen denizaşırı ağaç türlerinin bina içi ve dışındaki kullanım yerleri aşağıda şöyledir özetlenebilir.

2. BİNA İÇİNDE KULLANILAN DENİZAŞIRI AĞAÇ TÜRLERİ

3.1. Mobilya Üretiminde Kullanılan Denizaşırı Ağaç Türleri

Denizaşırı ağaç türlerinin mobilyacılıkta kullanılması günün moda koşullarına bağlı olarak değişmekte ve Tik (Tectona grandis), Palisander (Dalbergia spp.), Amerikan Maunu (Swietenia macrophylla) veya Makore (Tieghemella heckelii) gibi türler öncelikle tercih edilmektedir.

Mobilyacılıkta kullanılan eksotik ağaç türlerinin seçiminde ilk planda ağaç malzemeden kalite özellikleri ile azda olsa işlenmesinde karşılaşılan zorluklar etkili olmaktadır.

Mobilya endüstrisinde gerek masif ve gerekse kaplama olarak kullanılan Denizaşırı Ağaç türleri şu şekilde sıralanabilir.

Afrika Ülkelerinden :

ABANOZ (Diospyros ebenum),	AFRORMOSIA (Pericopsis elata),
ANINGRE (Aningeria robusta),	AVODIRE (Turraeaanthus africanus),
BILINGA (Nauclea trillesii),	BOIRE (Detarium senegalanse),
BUBINGA (Goibourtia tessmannii),	DIBETOU (Lovoa trichilioides),
FRAMIRE (Terminalia ivorensis),	KHAYA (Khaya spp.),
KOSIPO (Entandrophragma condollei),	KOTIBE (Nesogordonia papaverifa),
KOTO (Pterygota macrocarpa),	MAFAMUTI (Piptenia buchanannii),

MAKORE (*Tieghemella heckelii*),
 MOVINGUI (*Distemanthus benthamianus*),
 OKOUME (*Ocoume klainea*),
 OVENGKOL (*Goibourtia ehie*),
 SIPO (*Entandrophragma utile*),
 TSANYA (*Pausinystalia macreras*),
 WENGE (*Milletia laurentii*),

MANZONIA (*Manisonia altissima*),
 MUNINGA (*Pterocarpus angolensis*),
 MUTENYE (*Goibourtia arnoldiana*),
 SAPELLI (*Entandrophragma cylindricum*),
 TCHTOLA (*Oxystigma oxyplyllum*),
 TIEMA (*Entandrophragma angolense*),
 ZINGANA (*Microberlinia brazzavilensis*),

Azya Ülkelerinden :

ABANOZ (*Diospros spp.*),
 PUNAH (*Tetramerista glabra*),
 MARBLEWOOD (*Diospyros marmorata*),
 TIG (*Tectona grandis*),

YELLOW LAUAN (*Shorea kulanti*),
 SATIN (*Chloroxylon swietenia*),
 WHITE SERAYA (*Shorea plicata*),

Amerika Ülkelerinden :

COTIVO (*Copaifera prioria*),
 GUAPINOL (*Hymneae courbaril*),
 PALISANDER (*Dalbergia spp.*),

DEGANE (*Calycophyllum candissimum*),
 H. AMERİKAN MAUNU (*Swietenia macrophylla*),
 PURPLEHEART (*Peltogyne pubescens*),

Mobilya yapımında daha önceden olduğu gibi bugünde özellikle H. Amerikan Maunu ve Sapelli, Sipo, Kosipo, Tiama gibi Afrika Maunu türleri ile Makore, Dibetou, Zebrano, Mutenye, Boire, Tik, Avodire aranılan denizasıri ağaç türleridir. Ayrıca açık renkli olmalarına rağmen diğer renk tonları ile kolayca renklenirildikleri için Aningre ve Koto'da tercih edilmektedir.

Yukarıda belirtilen ağaç türlerinden Abanoz, Aningre, Makore, Tik, Satin, Marble wood, Purpleheart ve Guapinol kıymetli masif odun türleridir.

Oboto, Degane ve Mafamuti'den daha ziyade masa, Avodire ve Tig'den ise bâne mobilyası yapımında yararlanılmaktadır.

2.2. Kaplama Üretiminde Kullanılan Denizasıri Ağaç Türleri

Avrupa ülkelerinde kaplama endüstrisinde % 40 - 50 oranında ithal Denizasıri ülke odunları kullanılmaktadır. Ülkemizde de kesin bir istatistik bilgiler eksik olmasına rağmen denizasıri ağaç türlerinin bu amaçla ullanılmasının hızlı arttığı sağlanmaktadır.

Kaplama endüstrisinde kullanılan Denizasıri ağaç türlerini kesme kaplama ile soyma kaplama ve kontrplak üretiminde kullanılanlar olarak gruplandırılabiliriz.

Kesme kaplama üretiminde kullanılan denizasıri ağaç türleri :**Afrika Ülkelerinden :**

ACAYOU (*Khaya invorensis*),
 AFRORMOSIA (*Pericopsis elata*),
 ANGUEUK (*Ongokeagore spp.*),
 AVODIRE (*Turraeanthus africana*),
 BILINGA (*Nouclea trillesii*),
 BOIRE (*Detarium senegalense*),
 CAILCEDRAT (*Khaya senegalensis*),
 DIBETOU (*Lovoa trichilioides*),
 DONGHI (*Gambeya africana*),
 EVINO (*Vitex panchypylla - ciliata*),
 KOTIBE (*Nesogordonia papaverifa*),
 KALI (*Malacantha superba*),
 MAKORE (*Tieghemella heckelii*),
 MUNINGA (*Pterocarpus angolensis*),
 MUTENYE (*Goibourtia arnoldiana*),
 OKOUME (*Ocoume klaineana*),
 OVENGKOL (*Goibourtia ehie*),
 PAU - ROSA (*Schwartzia fistuloides*),
 PEPE (*Ficus bongouanouensis*),
 SIPO (*Entandrophragma utile*),
 TIAMA (*Entandrophragma angolense*),
 WENGE (*Milletia laurentii*),

AFRİKA MAUNU (*Khaya nyasica*),
 ANTIARIS (*Antiaris africana*),
 ANINGRE (*Gameya albida*),
 AWOURA (*Para - Berlinia bifoliata*),
 BUBINGA (*Goibourtia tessmannii*),
 CAMPEORWOOD (*Ocotea usamberensis*),
 DIFCEL (*Morus mesozypia*),
 DOUKA (*Tieghemella africana*),
 ETIMOUÉ (*Copaifera salicounda*),
 IROKO (*Chlorophora excelsa*),
 KOSIPO (*Entandrophragma candollei*),
 KOTO (*Pterygota macrocarpus*),
 LIMBA (*Terminalia superba*),
 MANZONIA (*Manzonia altissima*),
 MOVINGUE (*Distemanthus benthamianus*),
 OBECHE/SAMBA (*Triplochiton scleroxylon*),
 OMO (*Cordia millenii*),
 PADOUK (*Pterocarpus soyauxii*),
 SAPELLI (*Entandrophragma cylindricum*),
 TCHTOLA (*Oxyatigma oxypyllum*),
 ZEBRANO (*Microberlinia brazzavilensis*),
 LONGHI (*Gambeya spp.*).

Asya Ülkelerinden :

ABANOZ (MADAGASKAR)
 (*Diospyros celebica*),
 CHICKRASSY (*Chucrasia tabularis*),
 CRAPLASH (*Artocarpus chaplasha*),
 DEODAR (*Cedrus deodara*),
 KEMPAS (*Koompassia malaecensis*),
 YELLOW LAUAN (*Shorea kulanti*),
 NYATOH (*Palaguium spp.*),
 PALISANDER (*Dalbergia spp.*),
 SATIN (*Choroxylon swietenia*),
 SEN (*Aconthopanax ricinifolius*),
 THINWIN (*Milletia pendula*),

AMBOINA (*Pterocarpus indicus*),
 BOG - ONION (*Dysoxylum fraserianum*),
 CHINECHAN (*Dalbergia oliver*),
 KAURI (*Agathis alba*),
 RED LAUAN (*Shorea negrosensis*),
 DARK RED MERANTI (*Shorea pauciflora*),
 PADOUK (*Pterocarpus spp.*),
 SEN (*Akantopanax ricinifolius*),
 SISSOO (*Dalbergia sissoo*),
 TIG (*Tectona grandis*),
 PALDAU (*Dranontomelum dao*),

Amerika Ülkelerinden :

ALERCE (<i>Fitzroya cuprasoides</i>),	ANDIROBA (<i>Carapa guayana</i>),
CEDRELLA (<i>Cedrela oderata</i>),	COIGUE (<i>Nothafagus dombeyi</i>),
FREJO (<i>Cordia goeldiana</i>),	H. AMERİKAN MAUNU (<i>Swietenia macrophylla</i>),
PARANA PINE (<i>Araucaria angustifolia</i>),	PALISANDER (<i>Dalbergia spp.</i>),
PETEREBI (<i>Cordia trichotoma</i>),	PRIMA VERA (<i>Tabebuia donell-smithii</i>),
RIO ROSE WOOD (<i>Dalbergia nigra</i>),	SLANGENHOUT (<i>Loxoptergium sapottili</i>),
LAUROPRETO (<i>Nothafagus pumilo</i>),	RAULI (<i>Nothafagus procera</i>),
HURA (<i>Hura crepitans</i>),	BEYAZ MEŞELELER (<i>Quercus spp.</i>).

İthal edilen kaplamalık odunların türü mobilya üretiminde olduğu gibi moda göre değişmektedir. Avrupa'da 10 - 15 yıl önce Tik odunu moda iken bugün ise meşe ve kırmızı maun odunu türlerinin tüketimi hızla artmaktadır. Meşe odunu daha ziyade ABD'den ithal edilmekte olup, tropik odun ithalatına girmeyip, Denizasırı odun ithalatına girmektedir.

Kesme kaplama olarak en çok tercih edilen denizasırı ağaç türleri ise Afrormosia, Angeeuk, Bubinga, Douka, Kosipo, Manzonia, Mutenye, Padouk, Sapelli, Sipo, Zebrano, Wenge olarak sıralanabilir.

Soyma Kaplama ve Kontrplak Üretiminde Kullanılan Denizasırı Ağaç Türleri :

Afrika Ülkelerinden :

ABURA (<i>Hallea ciliata</i>),	ANDOUNG (<i>Monopetahanthus heitzii</i>),
ANTIARIS (<i>Antiaris africana</i>),	CEIBA (<i>Ceiba pendranda</i>),
EBIANA (<i>Tetra - Berlinia grandifolia</i>),	EMIEN (<i>Alstonia congonensis</i>),
ERABA (<i>Tetra - Berlinia bifoliata</i>),	ERIMADO (<i>Ricinodendron spp.</i>),
FARO (<i>Daniella ogea</i>),	FRAMIRE (<i>Terminalia ivorensis</i>),
ILOMBA (<i>Pycnanthus angolensis</i>),	KAPOKIER (<i>Bombax buonopocense</i>),
KHAYA (<i>Khaya ivorensis</i>),	KONDOROTTI (<i>Rhodognaphalon brevicuspe</i>),
KUMBI (<i>Lannea welwitschii</i>),	MAKORE (<i>Tieghemella heckelii</i>),
MAFU (<i>Fagara spp.</i>),	OHIA (<i>Celtis spp.</i>),
OBECHE/SAMBA (<i>Triplochiton scleroxylon</i>),	OKOUUME (<i>Ocoumea klaineana</i>),
OKOSSIKA (<i>Schottellia chevalierii</i>),	OLON (<i>Fagara spp.</i>),
OKURO (<i>Albizzia zygia</i>),	OWAGA (<i>Foga ollosa</i>),
ONZABALI (<i>Antrocaryon klaineanum</i>),	SIECK (<i>Tetraberlinia tubmannii</i>),
SAPELLİ (<i>Entandrophragma cylindricum</i>),	TIEMA (<i>Entandrophragma angolense</i>),
SİPO (<i>Entandrophragma utile</i>),	
TCHITOLA (<i>Oxystigma oxypylum</i>).	

Asya Ülkelerinden :

- AKLE (*Albizia akle*),
 BATAI (*Albizia falcata*),
 CIVIT (*Swintania floribunda*),
 CHUGLAM (*Terminalia bialata*),
 DURIAN (*Duri zibethinus*),
 HALDU (*Andina cordifolia*),
 HUYNH (*Tarrietia javanica*),
 KASAI (*Pometia pinnata*),
 KRABAK (*Anisoptera spp.*),
 KYATOH (*Palagium spp.*),
 RED LAUAN (*Shorea negrosensis*),
 MENKULANG (*Heritiera spp.*),
 LIGHT RED MERANTI (*Shorea lmon*),
 MERAWAN (*Hopea spp.*),
 MUNBONHA (*Andina microcephala*),
 PENARAHAM (*Myristica lowina*),
 RAMIN (*Gonystylus bancanus*),
 SEPETIR (*Sindora spp.*),
 WHITE SERAYA (*Shorea plicata*),
 THINWIN (*Milletia pendula*),
 YANG (*Dipterocarpus alatus*),
 APITONG (*Dipterocarpus grandiflorus*),
 BORSUN (*Phoebe goalparensis*),
 CHAMPACK (*Michelia champaca*),
 DEODAR (*Cedrus deodora*),
 GMELINA (*Gmelina arborea*),
 GERONGGAN (*Cratoxylon arborescens*),
 JELUNTONG (*Dyera costulata*),
 KAURI (*Agathis alba*),
 KERUING (*Dipterocarpus cornutus*),
 YELLOW LAUAN (*Shorea kulanti*),
 LAUREL INDIAN (*Terminalia tomentosa*),
 DARK RED MERANTI (*Shorea pauciflora*),
 YELLOW RED MERANTI (*Shorea fagultiana*),
 MERSAWA (*Anisoptera spp.*),
 NIOTAH (*Palagium spp.*),
 PLANCONETLA (*Palagium kernbachii*),
 RASSURA (*Cercidiphyllum japonicum*),
 LIGHT SERAYA (*Shorea smithiana*),
 TERENTANG (*Campnosperma oliveri*),
 WHITE BOMBWAY (*Terminalia procera*),

Amerika Ülkelerinden :

- ABORCO (*Cariniana pyriformia*),
 BANAK (*Dialyantha otoba*),
 CARACOLI (*Anarcardium rhinocarpus*),
 COTIVA (*Copaifera prioria*),
 GUATAMBU (*Balfouridendron riedelianum*),
 KANDRO/QUEIRA (*Quelea spp.*),
 LAUROVERNELLO (*Ocotea umbra*),
 MACHEDERE (*Sympomia globulifera*),
 RAULI (*Nothafagus procera*),
 SIMAROUBA (*Simarouba amara*),
 BABOEN (*Virole spp.*),
 BIENTANG (*Octomeles sumatra*),
 CEDRELLA (*Cedrella oderata*),
 GENIZERO (*Enterolobium cyclocarpum*),
 JEQUITIBA (*Cariniana legalis*),
 LAUROPRETO (*Nothafagus pumilo*),
 LENGA (*Nothafagus pumilo*),
 QUARUBA/KWARIE (*Vochysia spp.*),
 SANTAMARTA (*Colophyllum brasiliense*),

Soyma kaplamalı Denizasırı ağaç türlerinin tomruk halinde ithali son yıllarda gerek kontrplak ve kontrtabla endüstrisindeki ekonomik nedenler ile ve gerekse ihracatçı ülkelerin işlenmiş halde ihracata yönelmeleri nedeniyle azalmaktadır. Bu amaçla daha çok klasik ithal ağaç türlerinden Okoume, Obeche/Samba/Ayaus/Abachi, Limba, Sipo, Utile, Makore tercih edilmektedir. Ancak bu ağaç türleri de sürekli azalmaktadır.

2.3. İç Dekorasyonda Kullanılan Denizasırı Ağaç Türleri :

Bina içinde duvar - taban dösemeleri lambri gibi kullanım amaçları için ithal edilerek kullanılan denizasırı ağaç türleri.

Afrika Ülkelerinden :

ABURA/SUBAHA (<i>Mitragyne ciliata</i>),	ANGELIQUE (<i>Dicorynia guianensis</i>),
AFZELIA/DOUSSIE (<i>Afzelia africana</i>),	AVODIRE (<i>Turraeanthus africanus</i>),
EAST AFRICAN OLIVE (<i>Olea hochstetteri</i>),	EVINO (<i>Vitex pachyphylla</i>),
DIBETOU (<i>Lovoa trichilioides</i>),	ILOMBIA (<i>Pyenanthes angolensis</i>),
IROKO (<i>Chlorophora excelsa</i>),	KOTO (<i>Pterygota macrocarpa</i>),
MANSONIA (<i>Mansonia altissima</i>),	OVENGKOL (<i>Goibourtia ehie</i>),
SAPELLI (<i>Entandrophragma cylindricum</i>),	SIVO (<i>Entandrophragma utile</i>),
TIEMA (<i>Entandrophragma angolense</i>),	TCHTOLA (<i>Oxystigma oxypillum</i>),
WENGE (<i>Milletia laurentii</i>),	ZINGANA (<i>Microberlinia brazzavilensis</i>),
KOSIPO (<i>Entandrophragma condellei</i>),	MUTENYE (<i>Goibourtia arnoldiana</i>),

Asya Ülkelerinden :

RED LAUAN (<i>Shorea negrosensis</i>),	WHITE LAUAN (<i>Pentacine contorta</i>),
YELLOW LAUAN (<i>Shorea kulanti</i>),	DARKRED MERANTI (<i>Shorea curtisii</i>),
LIGHT RED MERANTI (<i>Shorea almon</i>),	RAMIN (<i>Gonystylus bancanus</i>),
SEN (<i>Aconthopanax ricinifolius</i>),	MENKULANG (<i>Heritiera simplicifolia</i>),
TASMANIAN OAK (<i>Eucalyptus spp.</i>),	TIG (<i>Teetona grandis</i>).

Amerika Ülkelerinden :

ADÍ DUGLAS/OREGON PİNE/DOUGLAS FIR (*Pseudotsuga menziesii*),
 BOYLUMAZI/WESTERN RED CEDER (*Thuya plicata*),
 CAROLINE PİNE (*Pinus teada*), HEMLOCK (*Tsuga heterophylla*),
 SEKOYA/REDWOOD (*Sequia sempervirens*), SİTKA LADİNİ (*Picea sitkensis*),
 UZUN İĞNE YAPRAKLI ÇAM/PİTCİH PİNE (*Pinus palustris*),
 HAKİKİ AMERİKAN MAUNU (*Swietenia macrophylla*),
 BEYAZ MEŞELELER (*Quercus alba*, *Q. macrocarpa*, *Q. stellata*)

Afrika Ülkelerinden :

X ABURA (Hallea ciliata), BILINGA (Nouclea trifolia),	XX AFINA (Stromosia glauccercus), XX BODOIA (Anopyxis klaineana),
XX BONGOSSI (Lophira alata), CAMPEORWOOD (Ocotea usamberensis),	BOSSE (Guarea cedrata), COULA (Coula edulis),
XX ESSIA (Petersanthus macrocarpus), IROKO (Chlorophora excelsa), FATI (Amhimas pterocarpoides), KOTIBE (Nesorgordonia papaverifera), LATANDZA (Albizia feroginea),	DABEMA/DAHOMA (Piptenia africana), ETIMOÉ (Copaifera salicounda), IZOMBE (Testulea gabonensis), KUMBI (Lannea welwitschii), LANDA (Erythroxylon mannii), LIMBALI (Brachystega dewevri), MUKUSI (Baikiaea plurijuga), MUMUMBI (Cynometra alexandri), NIANGON (Tarrietia utile), OKAN (Cyclodiskus gabunensis), OSSOL (Symphonia gabunensis), PILLARWOOD (Cossipoura malosana),
XX MIAMA (Calpacalyx heitzii), XX MURARATI (Burkea africana), X MUSICI (Maesopsis eminii), NIOVE (Staudia stipitata),	
XX ORO/OBA (Irwingia spp.), PANGA - PANGA (Milletia stuhlmannii),	

Asya Ülkelerinden :

XX BALAU (Shorea laevifolia), BINTANGOR (Calophyllum spp.),	BANGKIRAI (Shorea laevis), XX BUKAL (Mimusops elengi), CAOI (Castanopsis tribuloides),
XX BILLIAN (Eusideroxylon zwageri), CATECHE (Acacia catechu),	CHAMPACK (Michelia champaca), XX ENG (Dipterocarpus tuberculatus),
XX DEDARU (Cantleya corniculata), XX GIAN (Hopea nutans),	X JELUNTONG (Dyera costulata), KELAT (Eugenia spp.), MEMPA (Koompassia malaecensis), MERSAWA (Anisoptera curtisiai),
XX KAUAZO (Heritiera spp.), KERUING (Dipterocarpus cornutus), MERAWAN (Hopea nervosa),	XX SAL (Shorea robusta), SOUGUE (Pariharia excelsa), THINGAN (Hopea oderata),
XX PYINKADO (Xylia dolabriformis), SELUNSUR (Tristania spp.), WHITE SERAYA (Para - Shorea melaanonan),	
THMINGADU (Para - Shorea stellata).	

Amerika Ülkelerinden :

XX BASRALOCUS (<i>Dicornia paraanthis</i>),	WAMARA (<i>Schwartzia leiocalycina</i>),
LANCEWOOD (<i>Oxandra lanceolata</i>),	XX BROWNHEART (<i>Vouacapara americana</i>),
XX MASSARADOUBA (<i>Mimusops huberi</i>),	MACHEDRA (<i>Sympomia globulifera</i>),

gibi çok çeşitli denizasıri ağaç türleri kullanılmaktadır. Bu ağaç türlerinden pratikte en önemlileri IROKO, KOTIBE ve NIANGON olup, LANDA, IZOMBE, DABEMA, MERAWAN, WHITE SERAYA, THMINGADU ise daha çok yuvarlak odun halinde kullanılmaktadır.

Ağaç türlerinden adlarının yanında (X) işaretti olanlar hafif, (XX) işaretti olanlar ise ağır konstruksiyon odunlarındandır.

3. BİNA DIŞINDA KULLANILAN DENİZASIRI AĞAÇ TÜRLERİ**3.1. Pencere Yapımında Kullanılan Denizasıri Ağaç Türleri**

Binaların dış taraflarına açık boşluklara yerleştirilen pencerelerde kullanılan ağaç malzemelerde aranılan özelliklerin en önemli hava koşullarına ve zararlara karşı koymadır.

Bu nedenle pencere yapımında dayanıklı Denizasıri ağaç türlerinden yararlanmaktadır.

Pencere yapımında kullanılan Denizasıri ağaç türleri :

Afrika Ülkelerinden :

BOSSE (<i>Guarea cedreta</i>),	AFZELIA (<i>Afzelia africana</i>),
COULA (<i>Coula edulis</i>),	KANDA (<i>Beilschmiedia diversiflora</i>),
IROKO (<i>Chlorophora excelsa</i>),	KHAYA (<i>Khaya ivorensis</i>),
KOSIPO (<i>Entandrophragma condellei</i>),	KOTIBE (<i>Nesogordonia papaverifera</i>),
MAKORE (<i>Tieghemella heckelii</i>),	NIANGON (<i>Tarrietia utilis</i>),
SIPO (<i>Entandrophragma utile</i>),	SAPELLI (<i>Entandrophragma cylindricum</i>),
TIEMA (<i>Entandrophragma angolense</i>).	

Asya Ülkelerinden :

BINTANGOR (<i>Colophyllum spp.</i>),	REDLAUAN (<i>Shorea negrosensis</i>),
MENGKULANG (<i>Heritiera simplicifolia</i>),	SUREN (<i>Toona sureni</i>),
DARK RED MERANTI (<i>Shorea pauciflora</i>),	MERBAU (<i>Intsia palembanica</i>),
NYTOH (<i>Palaguim spp.</i>),	TIG (<i>Tectona grandis</i>),

Amerika Ülkelerinden :

ADİ DUGLAS/OREGON GÖKNARI (<i>Pseudotsuga taxifolia</i>),	CEDRELA (Cedrela odorata),
ANDIROBA (<i>Carapa guinensis</i>),	HAKIKİ AMERİKA MAUNU
HEMLOCK (<i>Tsuga canadensis</i>),	(<i>Swietenia macrophylla</i>),
UZUN İĞNE YAPRAKLI ÇAM/PITCH PINE (<i>Pinus palustris</i>).	

Hakiki Amerikan Maunu ile Afrika Maunu türlerinden Sapelli/Aboudikuau, Tiama pencere yapımında faydalansılabilmesine rağmen, bu ağaç türlerinden daha çok mobilya endüstrisinde yararlanılmaktadır.

3.2. Kapı Yapımında Kullanılan Denizasıri Ağacı Türleri**Afrika Ülkelerinden :**

ABACHI (<i>Triplochiton scheroxylon</i>),	ABURA (Halles ciliate),
AFRORMOSIA (<i>Afrormosia elata</i>),	AFZELIA (<i>Afzelia africana</i>),
DIBETOU (<i>Lovoa trichilioides</i>),	FRAMIRE (<i>Terminalia ivorensis</i>),
IROKO (<i>Chlorophora excelsa</i>),	KHAYA (<i>Khaya spp.</i>),
KOTO (<i>Pterygota macrocarpo</i>),	LIMBA (<i>Terminalia superba</i>),
MAKORE (<i>Tieghemella heckelli</i>),	MUNINGA (<i>Pterocarpus anoplensis</i>),
SİPO (<i>Entandrophragma utile</i>),	SAPELLI (<i>Entandrophragma cylindricum</i>),
TOLA BRANCA (<i>Gassweilerodendron balsamiferum</i>),	TIAMA (<i>Entandrophragma angolense</i>),
	OKOUME (<i>Ocoume klaineana</i>).

Asya Ülkelerinden :

EYONG (<i>Eribroma oblonga</i>),	JARRAH (<i>Eucalyptus marginata</i>),
MERBAU (<i>Intsia palembanica</i>),	DARK RED MERANTI (<i>Shorea curtisii</i>),
TIG (<i>Tectona grandis</i>).	

Amerika Ülkelerinden :

ADİ DUGLAS/OREGAN PINE (<i>Pseudotsuga menziesii</i>),	CAROLINE PINE (<i>Pinus teada</i>),
BOYLUMAZI/WESTERN RED CEDAR <i>Thuja plicata</i>),	SİTKA LADİNİ (<i>Picea sitchensis</i>),
HEMLOCK (<i>Tsuga canadensis</i>),	SEKOYA/REDWOOD (<i>Sequoia sempervirens</i>),
UZUN İĞNE YAPRAKLI ÇAM/ PITCH PINE (<i>Pinus palustris</i>),	H. AMERİKAN MAUNU (<i>Swietenia macrophylla</i>).

Yukarıda belirtilen ağaç türlerinden Abachi, Abura ve Dibetou genellikle daha çok kapıların görünmeyen kısımlarında, Eyong ateşe dayanıklı kapı yapımında diğer türler ise gerek masif ve gerekse kaplama olarak kapının görünen yerlerinde kullanılmaktadır.

3.3. Köprü, Liman ve Su İnşaatında Kullanılan Denizasıri Ağaç Türleri

Bu amaçla uzun yillardan beri Doğal dayanıklılığı yüksek ağaç türleri;

Afrika Ülkelerinden :

AZODE/BONGOSSI (*Lophira elata*), BILINGA (*Nauclea tristesii*).

Asya Ülkelerinden :

BANKIRAI (*Shorea laevis*).

Amerika Ülkelerinden :

BASRALOCUS (*Dicorynia quinensis*), BROWNHEART (*Vouacapona americana*), GREENHEART (*Ocotea rodicei*), kullanılmaktadır.

Bu ağaç türlerinin en önemlisi Afrika Demir Odunu da denilen AZODE/BONGOSSI'dır.

3.4. Kayık ve Yat Yapımında Kullanılan Denizasıri Ağaç Türleri**Afrika Ülkelerinden :**

AFRORMOSIA (<i>Pericopsis elata</i>),	BOSSE (<i>Guereaa cedrata</i>),
AVODIRE (<i>Turreanthus africana</i>),	DUSSIE (<i>Afzelia africana</i>),
IROKO (<i>Chlorophora excelsa</i>),	KHAYA (<i>Khaya spp.</i>),
MAKORE (<i>Tieghemella heckelii</i>),	MUNINGA (<i>Pterocarpus angolensis</i>),
SAPELLI (<i>Entandrophragma cylindricum</i>),	SIVO (<i>Entandrophragma utile</i>),
TOLA BRANCA (<i>Gossweilerdendron balsamiferum</i>).	

Asya Ülkelerinden :

ABANOZ (<i>Diospyros spp.</i>),	BUNGUR/BANG LANG (<i>Lagerstroemia spp.</i>),
MERANTI (<i>Shorea spp.</i>),	MERAWAN (<i>Hopea spp.</i>),
PELESENK (<i>Lignum vitae</i>),	TIG (<i>Tectona grandis</i>),
IPEK ODUNU (<i>Fagara flava</i>).	

Amerika Ülkelerinden :

ADİ DUGLAS (<i>Pseudotsuga menziesii</i>),	CEDRELA/CEDAR (<i>Cedrela spp.</i>),
FREIJO (<i>Cordia goeldiana</i>),	IPE (<i>Tabebuia serrotifolia</i>),
H. AMERİKAN MAUNU (<i>Swietenia macrophylla</i>),	RAULI (<i>Nothafagus procera</i>),
WHITE PEROBA (<i>Paratecoma peroba</i>),	COTIVA (<i>Copaifera prioria</i>).
MORA (<i>Mora excelsa</i>),	

3.5. Travers Yapımında Kullanılan Denizasıri Ağacı Türleri

Afrika Ülkelerinden :

AFZELIA (*Afzelia africana*),
 BILINGA (*Nauclea trillesii*),
 BUBINGA (*Goibourtia tessmannie*),
 ORO (*Irwingia spp.*),
 TALI/MISSANDE (*Erythrophleum guineense*).

BANGA - WANGA (*Ampligonocarpus obtusangalus*),
 BONGOSSI/AZODE (*Lophira elata*),
 IROKO (*Chlorophora excelsa*),
 RIKIKO (*Apaca guinensis*),

Asya Ülkelerinden :

RED BALAU (*Shorea kunstleri*),
 KERUING (*Dipterocarpus spp.*),
 WHITE MERANTI (*Shorea bracteolata*),
 PADOUK - BURMA (*Pterocarpus macrocarpus*),
 KEMPAS (*Koompassia malaccensis*),
 MERBAU (*Intsia palembanica*),
 PADOUK/ANDAMAN (*Pterocarpus dalbergioides*),
 TIG (*Tectona grandis*).

Amerika Ülkelerinden :

BOYLU MAZI (DED CEDAR) (*Thuja plicata*),
 IPE (*Tabebuia serrotifolia*),
 PEROBA ROSA (*Aspidosperma spp.*).

3.6. Ambalaj Endüstrisinde Kullanılan Denizasıri Ağacı Türleri

Afrika Ülkelerinden :

AKO (*Antiaris africana*),
 BOSSE (*Guarea cedrata*),
 CEIBA (*Ceiba pendontra*),
 HINT LAUREL (*Terminalia tomentosa*),
 OKOUME (*Ocoume klaineana*),
 TCHTOLA (*Oxystigma oxypillum*),
 AFZELIA (*Afzelia africana*),
 BOMBAX (*Bombax andonamica*),
 IROKO (*Chlorophora excelsa*),
 OBECHE/ABACHI (*Triplochiton scheroxylon*),
 SIECK (*Tetra - Berlinia tubmannii*),
 MUSANGA (*Musanga cecropioides*).

Asya Ülkelerinden :

KHASYA PINE (*Pinus kesiya*),
 TAPA (*Laurelia philippina*),
 KONTROTI (*Rhodographalon brevicuspe*),
 THONG (*Pinus merkusii*).

Amerika Ülkelerinden :

ADİ DUGLAS (*Pseudotsuga menziesii*),
 FREJIRO (*Cordia goeldiana*),
 BALSA (*Ochroma lagopus*),
 HEMLOCK (*Tsuga heterophylla*),

RADIATA ÇAMI (*Pinus radiata*),
ŞİLİ LAURELİ (*Laurelia aromatica*),
SAHİLÇAMI (*Pinus maritima*),
VIROLA (*Virola spp.*),

Musanga ve Balsa daha çok izolasyon işlerinde kullanılmaktadır.

4. DENİZAŞIRI AĞAÇ TÜRLERİNİN DİĞER KULLANIM YERLERİ

4.1. Müzik Aletleri Yapımında Denizasıri Ağacı Türlerinin Kullanımı

Afrika Ülkelerinden :

AFRİKA ABANOZU (<i>Diospyros grassiflora</i>),	BUBINGA (<i>Goibourtia tessmannii</i>),
PAUROSA (<i>Schwartzia fistuloides</i>),	SAPELLI (<i>Entandrophragma cylindricum</i>) (<i>Codyla africana</i>),
TIAMA (<i>Entandrophragma angolense</i>),	

Asya Ülkelerinden :

ASYA ABANOZU (<i>Diospyros spp.</i>),	MADAGASKAR ABANOZU (<i>Diospyros celebica</i>) (<i>Ceaelpinea granodille</i>),
ROSEWOOD (<i>Dalbergia latifolia</i>),	
(<i>Gossypiospermum praecox</i>),	

Amerika Ülkelerinden :

HAKİKİ AMERİKAN MAUNU (<i>Swietenia macrophyllia</i>),	CEDRELLA (<i>Cedrela spp.</i>),
ŞEKERAKÇAAĞACI (<i>Acer saccharum</i>),	URLU HUŞ (<i>Betula verrucosa</i>).

Yukarıda adları verilen ağaç türleri daha çok piyano yapımında şekerakçaağacı yayılı müzik aletleri, urlu huş ise üflemeli müzik aletleri yapımında kullanılmaktadır.

4.2. Spor Aletleri Yapımında Denizasıri Ağacı Türlerinin Kullanımı

MOVINGUI (<i>Distemonanthus benthamianus</i>),	HICKORY (<i>Carya spp.</i>),
PELESENK/LIGNUM VITAE (<i>Guaiacum officinale</i>),	DHAMAN (<i>Grewia tiliaefolia</i>).

4.3. Modelağacı Olarak Kullanılan Denizasıri Ağacı Türleri

Model ağacı olarak kullanılacak ağaç malzemede renk güzelliği ve iyi renklenme istenmektedir. Bu amaçla;

Afrika Ülkelerinden :

A. ABANOZU (<i>Diospyros ebenum</i>),	ABURA (<i>Hallea ciliata</i>),
GRENADILLE (<i>Dalbergia melonoxyton</i>),	MOABI (<i>Mimusops toxiperma</i>),

MUTENYE (*Goibourtia arnoldiana*),
OLIVE (*Olea hochstetteri*),
PILLARWOOD (*Cassipourea malosana*), OBECHÉ (*Triplochiton scleroxylon*),
OZIGO (*Dacryodes buettneri*),
PINKIVORY (*Rhamnus zeyheri*),

Asya Ülkelerinden :

ASYA ABANOZU (*Diospyros ebenum*), CHICKRASSY (*Chocrasia tabubris*),
DHAMAN (*Grewia tiliaefolia*), HALDU (*Andina spp.*),
ROSEWOOD (*Dalbergia latifolia*), SANDELHOLZ (*Santalum album*).

Amerikan Ülkelerinden :

BALSA (*Ochroma lagopus*), LAUROPRETO (*Nothafagus pumilo*),
REBUHNHOLZ (*Andira inermis*), PURPLEHEART (*Peltogyne pubescens*),
PALISANDER (*Dalbergia spp.*).
SANDALWOOD

4.4. Tornacılıkta Kullanılan Denizasırı Ağaç Türleri

Afrika Ülkelerinden :

AFRİKA ABANOZU (<i>Diospyros grassiflora</i>),	BUBINGA (<i>Goibourtia tessmannii</i>),
KOTIBE (<i>Nesogordonia papaverifera</i>),	MOVINGUI (<i>Distemanthus benthamianus</i>),
MUHUHU (<i>Branchylaena hutchinsii</i>),	MUNINGA (<i>Pterocarpus angolensis</i>),
MUTENYE (<i>Goibourtia arnoldiana</i>),	KNYSIA - BUCHS (<i>Gonioma kamassi</i>),
PADOUK (<i>Pterocarpus dalbergoides</i>),	SIPO (<i>Entandrophragma utile</i>),
ŞİMŞİR (<i>Buxus spp.</i>).	

Asya Ülkelerinden :

ASYA ABANOZU (*Diospyros ebenum*)

Amerika Ülkelerinden :

HAKİKİ AMERİKAN MAUNU (<i>Swietenia macrophyllia</i>),	IMBUIA (<i>Phoebe porosa</i>),
HAKİKİ POCKHOLZ (<i>Guiaicum officinale</i>),	PALISANDER (<i>Dalbergia spp.</i>),
URLU HUŞ (<i>Betula verrucosa</i>).	SILVER BEECH (<i>Nothafagus menziesii</i>),

4.5. Alet Sapi Yapımında Kullanılan Denizasırı Ağaç Türleri

Afrika Ülkelerinden :

IROKO (<i>Chlorophora excelsa</i>), (<i>Carica ovata</i>), (<i>Dipterix odorata</i>),	GUAPINOL (<i>Hymenaea courbaril</i>), (<i>Colicifyllum candedissimum</i>), ZEBRANO (<i>Microberlinia brazzavillensis</i>).
---	--

Asya Ülkelerinden :

DJOHAR (*Cassia siamea*), CHOOL (*Sageraea eliptica*),
 KEKATONG (*Cynometra inaueguifolia*), KERANJİ (*Dialium platysepalum*),
 RAMIN (*Gonystylus bancamus*).

Amerika Ülkelerinden :

HICKORY (*Carya spp.*), LANCEWOOD (*Oxandra lanceolata*),
 URLU HUŞ (*Betula verrucosa*), IPE (*Tabebuia spp.*).

4.6. Sigara ve Puro Kutusu ve Pipo Yapımında Kullanılan Denizasıri Ağaç Türleri

Afrika Ülkelerinden :

EAST AFRICAN CEDAR (*Juniperus procera*), BOSSE (*Guarea cedrata*),
 OKOUME (*Ocoumea klaineana*).

Asya Ülkelerinden :

SUREN (*Toona febrifuga*)

Amerika Ülkelerinden :

ALERCE (*Fitzroya cuprosoides*), CEDRELA (*Cedrela oderata*),
 FREIJO (*Cordia goeldiana*), URLU HUŞ (*Betula verrucosa*).

Urlu huş daha çok pipo yapımında tercih edilmektedir.

4.7. Karoseri Yapımında Kullanılan Denizasıri Ağaç Türleri

Afrika Ülkelerinden :

BILINGA (*Nauclea trillesii*), DABEMA (*Piptenia africana*),
 MAKORE (*Tieghemella heckelii*), BOSSE (*Guorea cedreta*),
 TALI/MISSANDE (*Erythrophleum guineense*).

Asya Ülkelerinden :

KAPUR (*Dryobalanops spp.*), INDIAN LAUREL (*Terminalia tomentosa*),
 MENKULANG (*Heritiera simplicifolia*), LIGHT RED MERANTI (*Shorea alphon*),
 MERBAU (*Intsia palembanica*), IPE (*Tabebuia spernotifolia*),

Amerika Ülkelerinden :

WHITE PEROBA (*Paratecoma peroba*), IPE (*Tabebuia spernotifolia*),

4.8. Kırçun - Kalem Yapımında Kullanılan Denizasıri Ağaç Türleri

Afrika Ülkelerinden :

EAST AFRICAN CEDAR (*Juniperus procera*)

Asya Ülkelerinden :

SEMPILOR (*Dacrydium elatum*),

Amerika Ülkelerinden :

ALLERCE (<i>Fitzroya cuprosoides</i>),	BOYLU MAZİ (<i>Thuja plicata</i>),
KURŞUN KALEM ARDICCI (<i>Juniperus virginiana</i>),	CEDRELA (<i>Cedrela spp.</i>),
KALİFORNIYA SU SEDİRİ (<i>Libocedrus decurrens</i>).	

4.9. Kibrit Endüstrisinde Kullanılan Denizasıri Ağaç Türleri

Afrika Ülkelerinden :

MUTANDO (*Funtumia africana*)

Asya Ülkelerinden :

CIVIT (<i>Swintonia floribunda</i>),	KELEDANG (<i>Artocarpus lanceifolius</i>),
TERENTANA (<i>Campnosperma olivieri</i>),	

4.10. Diğer Özel Kullanım Yerleri

Asya ülkelerinden JARRAH (*Eucalyptus marginata*) ve RAMIN (*Gonystylus bancanus*) ile AVRUPA KİRAZİ (*Prunus avium*) oyuncak yapımında, ALCE (*Agularia agalocha*) Aromatik koku, GINTUNGAN (*Bischofia javanica*) Kiliselerde, KELEDANG (*Artocarpus lanceifolius*) Tabut yapımında, KASAI (*Pometia pinnata*) bükme odun, RENGAS (*Glufa spp.*) Vernik eldesinde, CAMBECHE (*Hematoxylon campechianum*) renk eldesinde, A. CEVİZİ (*Juglans nigra*) Tüfek kabzası yapımında kullanım bulunmaktadır.

K A Y N A K L A R

ANONYM, 1965. Kleines Lexikon Exotische Nutzhölzer. DVA - Verlag Stuttgart.
ANONYM, 1986. Tropische Hölzer für den Innen - und Außenbau. Internationaler Holzmarkt, Jg. 77, Nr. 18, S. 1 - 3.

- BERKEL, A., 1957. *Türkiye'de Ticareti Yapılan En Önemli Yabancı Ağaçlar ve Özellikleri*. İstanbul Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi, Seri B, Sayı 2, s. 26 - 64.
- BOZKURT, A.Y. ve N. ERDİN, 1984. *Dünya'da Ticareti Yapılan Önemli Yabancı Ağaç Türleri ve Kullanış Yerleri*. Orman Ürünleri Araştırma Merkezi Bilgi Bületeni, BB-84/1.
- CHUDNOFF, M., 1984. *Tropical Timbers of the world*. Madison.
- DAHMS, K.-G., 1979. *Afrikanische Exportsäfte 2. erweiterte Auflage*. DRW-Verlag Stuttgart.
- DAHMS, K.-G., 1981. *Der Tropenholzverbrauch in der Bundesrepublik Deutschland, Seine Abhängigkeit und Zukunft*. Holz als Roh und Werkstoff, 39, 125 - 130.
- DAHMS, K.G., 1982. *Asiatische ozeanische und australische Exportsäfte* DRW-Verlag Stuttgart.
- DAHMS, K.G., 1984. *Kleines Holzlexikon* Wegra-Verlag GmbH, Stuttgart.
- H.M.S.O., 1983. *A Handbook of Softwoods*, London.
- H.M.S.O., 1972. *Handbook of Hardwoods*, London.
- KRAMER, U., 1986. *Haben tropische Hölzer Jahrringe*. Internstionaler Holzmarkt Jg. 77, s. 10 - 11.
- RAAB, J., 1983. *Tropenholz, Scriptum*. Universität für Bodenkultur, WIEN.